

[Handelsministeren.]

vis teknisk nyhedsværdi. Fondet støtter med lån, der ydes uden krav om sikkerhedsstillelse, og som helt eller delvis kan eftergives, hvis projektet mislykkes; fondet overtager da retten til projektresultaterne. Denne støtteform er vel-egnet ved de mere risikobetonede projekter af denne karakter.

Støtteformen er imidlertid mindre hensigtsmæssig, når det drejer sig om videreudvikling eller forbedring af eksisterende produkter, der ikke på samme måde kan siges at repræsentere en egentlig teknisk nyhedsværdi. Det vil være meget vanskeligt at afgøre, om et mindre vellykket resultat skyldes et fejlslagent udviklingsarbejde eller egenskaber ved det i forvejen foreliggende produkt, og kriterier for, hvornår et lån bør tilbagebetales eller gælden nedskrives, vil således være umulige at fastlægge.

Men oftest er det netop udvikling og forbedring af eksisterende produkter, der har størst betydning for virksomhedernes omsætning og beskæftigelse. Mange mindre og mellemstore virksomheder er startet og ledet af en enkelt mand, hvis produktideer, foretagsomhed og dynamik er blevet virksomhedens grundlag. Men disse virksomheder kommer før eller senere i den situation, hvor deres produkter skal videreudvikles, hvis virksomheden skal fortsætte fremgangen eller blot bevare fodfæstet. Produkterne er ofte i sig selv gode nok, men konkurrencen kræver forbedrede egenskaber.

I en periode, hvor vanskelige afsætningsforhold stiller store krav til salgsarbejdet og beskedne indtjeningsmuligheder gør det vanskeligt derudover at finansiere den på længere sigt nødvendige produktfornyelse, er der tendens til, at udviklingsindsatsen forsømmes, hvis der ikke skabes særlige incitamenter hertil som følge af manglende nyhedsværdi. Vi befinder os her på et område, hvor der ikke er tale om almenyttige projekter, som kan støttes gennem Teknologirådet, og som heller ikke egner sig til finansiering gennem Udviklingsfondet. Det må med andre ord konstateres, at der er et udækket område mellem de to ordninger, og det tilmed på et område, hvor en indsats normalt skulle give et væsentlig hurtigere økonomisk resultat end den mere risikobetonede indsats, der tager sigte på en større teknisk landvinding. Den nuværende alvorlige afsætnings- og beskæftigelsessituation har skabt et akut behov for at udfylde dette hul.

Det er på denne baggrund, at der foreslås en ordning, hvorefter der – foreløbig i en forsøgsperiode på tre år – kan ydes tilskud på indtil 40 pct. til videreudvikling og forbedring af eksisterende produkter samt i et vist omfang også til udvikling af nye produkter i fremstillingsvirksomheder inden for industri og håndværk. Ønsket om en hurtig effekt af tilskuddet giver sig bl. a. udslag i, at tilskuddet tænkes ydet til virksomheder, der har et rimeligt produktionspotentiel, således at de med tilskuddet som incitament hurtigt kan omsætte udviklingsresultaterne i produktion og salg. Ønsket om en hurtig effekt fremgår tillige af, at de forventede virkninger af et projekt som hovedregel skal kunne påregnes inden for en periode af 3 år fra projektets påbegyndelse.

Da principperne for ordningen adskiller sig fra dem, der gælder for bistand fra Udviklingsfondet, men til gengæld har visse fælles træk med den nyligt iværksatte tilskudsordning til energibesparende foranstaltninger i industrielle processer, som administreres af Teknologirådets sekretariat, tænkes den nye tilskudsordnings administration ligeledes henlagt hertil. For at sikre en smidig og koordineret administration af de to ordninger vil der blive draget omsorg for, at Udviklingsfondets sekretariat inddrages i administrationen af den nye ordning.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg tillade mig at anbefale dette til folketingets velvillige behandling.

Dernæst har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om lån til håndværk og mindre industri.*

Det er ikke en af de banebrydende ændringer, der her forelægges. Lovforslaget går alene ud på at foretage en teknisk ændring af formuleringen, hvorved tilsagnsrammen fra at være fastsat i loven med et bestemt beløb, nemlig 40 mill. kr. pr. finansår, gøres mere fleksibel, således at dens størrelse fastsættes på de årlige finanslove. En lovændring er under alle omstændigheder nødvendig for at gennemføre det forslag om en øget tilsagnsramme, som er forelagt til behandling under den ekstraordinære augustsamling.

Der bliver således samtidig tale om en bevillingsmæssig ændring. Den reelle værdi af de årlige tilsagnsbeløb er faldet i takt med de stigende investeringsomkostninger. Desuden har ansøgningerne været så mange, at det har været